

LAKIALOITE 133/1999 vp

Laki asevelvollisuuslain 9 ja 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että asevelvollisuuslakia muutettaisiin siten, että asevelvollisuuden alaikärajaksi Suomen lainsäädännössä määrättäisiin 18 vuotta. Tavoitteena olisi paitsi yhteistä Suomen ja useiden muiden länsimaiden käytäntö, myös mahdollistaa se, että Suomi voi-

si johdonmukaisesti esiintyä kansainvälisissä sopimusneuvotteluissa lapsisotilaiden alaikärajan nostamiseksi 18 vuoteen.

Viime eduskuntakaudella jätettiin samansisältöinen lakialoite (LA 151/1998 vp, ed. Räsänen ym.). Tuolloin aloite raukesi.

PERUSTELUT

Kansainvälisiä aseellisia selkkauksia koskevassa Geneven 1949 yleissopimusten lisäpöytäkirjan (elokuun 12 päivänä 1949 tehtyjen Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirja kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta, SopS 81—82/1980) 77 artiklan 2 kohdassa sotilaiden vähimmäisikärajaksi on asetettu 15 vuotta. Lasten oikeuksia koskevan yleissopimuksen (Yleissopimus lapsen oikeuksista, SopS 59—60/1991) 38 artikla toistaa Geneven lisäpöytäkirjan ikärajat, vaikka sopimuksen solmimisen aikoihin useat valtiot esittivät ikärajan nostamista 18 ikävuoteen.

Tänä syksynä yli sadan kansalaisjärjestön edustajat vaativat kokoontuessaan Berliinissä, että alle 18-vuotiaita ei pitäisi ottaa kansallisiin armeijoihin eikä sissiryhmiin.

Rauhan aikana lapsen ikärajaksi on vakiintunut 18 vuoden ikä, mutta aseellisissa selkkauksissa ikäraja on nykyisten sopimusten mukaan 15 vuotta. YK:n piirissä käydään kuitenkin parhail-

laan neuvotteluja, joissa pyritään ikärajan nostamiseen 18 vuoteen. Myös Suomi on näissä neuvotteluissa kannattanut ikärajan nostamista 18 vuoteen.

Suomessa miesten nostoväki-ikä alkaa jo sen vuoden alusta, jolloin asianomainen täyttää 17 vuotta. Vapaaehtoinen palvelukseen astuminen on mahdollista 17 vuotta täyttäneelle. Norjassa ja Tanskassa alaikäraja palvelukselle on 18 vuotta, Ruotsissa normaalioloissa 19 vuotta.

Jotta Suomi voisi johdonmukaisesti esiintyä kansainvälisissä sopimusneuvotteluissa lapsisotilaiden alaikärajan nostamiseksi 18 vuoteen, on mielestäni välttämätöntä, että myös Suomen oma asevelvollisuuslaki korjataan tämän periaatteen mukaiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

asevelvollisuuslain 9 ja 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1950 annetun asevelvollisuuslain (452/1950) 9 §:n 1 momentti ja 31 §, sellaisena kuin niistä on 31 § laissa 19/1998, seuraavasti:

9 §

Asevelvollinen, joka ei ole vakinaisessa palveluksessa eikä kuulu reserviin, kuuluu nostoväkeen, siitä lähtien kun hän on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, sen vuoden loppuun, jona hän täyttää kuusikymmentä vuotta.

31 §

Jos 18 vuotta täyttänyt asevelvollinen haluaa astua vapaaehtoisena varusmiespalvelukseen, hänen on toimitettava sitä koskeva kirjallinen hakemuksensa asianomaisen sotilasläänin esikunnalle puolustusministeriön määräämänä aikana.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1999

Päivi Räsänen /skl